

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21P/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619202688
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2019:6619202688.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristinou Glezgovou v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa M. T., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. R. XXX/X, A., A. Č. Q. J. G. Ú. XXX/X, S. P., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odborom sociálnych vecí a rodiny, dieťa matky L. D., M.. XX.XX.XXXX A. Q. R. XXX/X, A., G. P. J. G. L. T., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Ú.W. XXX/X, S. P., občana SR, v konaní o návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti a určenie výživného takto

rozhodol:

I. Súd **z v e r u j e** maloletú M. T., M.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca L. T., čím mení rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/88/2016-37 zo dňa 12.12.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.12.2016.

II. Matka L. D. **j e p o v i n n á** prispievať na výživu maloletej M., M.. XX.XX.XXXX, výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom doručenia rozsudku.

III. Takto určené výživné **j e m a t k a p o v i n n á** zasielať k rukám otca vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

IV. Zmeškané výživné za obdobie od 03.06.2019 do 30.06.2019 v sume 26,04 Eur sa matke **p o v o ľ u j e** zaplatiť v splátkach spolu s bežným výživným po 5,-Eur mesačne v termínoch splatnosti bežného výživného s tým, že omeškanie jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V. Súd určuje styk matky s maloletou M., M.. XX.XX.XXXX každý párný týždeň v mesiaci tak, že si matka prevezme maloleté dieťa v sobotu o 10.00 hod pred domom otca a vráti ho dňa nasledujúceho v nedeľu na tom istom mieste otcovi o 17.00 hod..

VI. Otec je povinný dieťa na styk s matkou riadne a včas pripraviť.

VII. Súd návrh matky zverenie maloletej M. T. do striedavej osobnej starostlivosti rodičov **z a m i e t a** .

VIII. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec L. T. sa podaným návrhom doručeným súdu dňa 13.06.2019 domáhal zverenia maloletej dcéry M. T., M.. XX.XX.XXXX, do jeho osobnej starostlivosti a určenia výživného. Uviedol, že maloletá M. bola rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/88/2016-37, zo dňa 12.12.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.12.2016, zverená do osobnej starostlivosti matky L. D.. V decembri 2018 podal

otec návrh na Okresný súd Lučenec vo veci zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, nakoľko mal obavy, že matka starostlivosť o maloletú zanedbáva. Návrh Okresný súd Lučenec rozsudkom č. k. 8P/42/2018 zo dňa 17.12.2018 zamietol a nad výchovou maloletej určil výchovné opatrenie - dohľad. ÚPSVaR Lučenec začal od januára 2019 pracovať s rodinou, bol vypracovaný plán výchovného opatrenia ako aj plán výkonu výchovného opatrenia. V rodine boli opakovane vykonané sociálne šetrenia. Dňa otec 03.05.2019 telefonicky kontaktoval ÚPSVaR Lučenec, že bol pre svoju dcéru v škole v A. a zistil, že maloletá je veľmi zanedbaná, špinavá, nemá zabezpečené obedy a veľakrát ani desiatu. S maloletou navštívil ešte v ten deň detského lekára a lekársku správu doručil na úrad práce. Dňa 20.05.2019 pracovníčky ÚPSVaR Lučenec navštívili so súhlasom matky mal. M. T. v škole a s maloletou bol vykonaný pohovor v prítomnosti p. riaditeľky školy L. B. L. M. sa jednoznačne vyjadrila, že chce zostať s otcom a nechce bývať s matkou, lebo sa u otca cíti dobre, má tam aj starú mamu a sesternicu. Matka maloletej žije so svojim druhom U. U. J. P. L. M.. Nie je nikde zamestnaná a nepoberá žiadne dávky v hmotnej núdzi. Navrhovateľ žije spolu so svojou družkou R. Q. J. P. U. L. R. R.. Je zamestnaný vo firme Continental S., odkiaľ má pravidelný mesačný príjem. Vzhľadom na skutočnosť, že nad výchovou dieťaťa je súdom nariadený dohľad, matka nezabezpečuje maloletej adekvátnu starostlivosť, dieťa chodí špinavé, hladné, zanedbané, bol úrad toho názoru, že výchovné opatrenie nespĺňa svoju účel ako aj je pravdepodobné že matka spolu s maloletou bez udania dôvodu odíde na neznáme miesto, kde nebude možné starostlivosť o dieťa monitorovať. S prihliadnutím na všetky tieto okolnosti je život, zdravie a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin dieťaťa v starostlivosti matky vážne ohrozený a narušený, preto orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal návrh, aby súd neodkladným opatrením nariadil dočasné zverenie maloletého dieťaťa M. T. do osobnej starostlivosti otca L. T., Q. S. P., Ú. XXX/X.

X. Okresný súd Lučenec uznesením nariadil neodkladné opatrenie pod č. k. 5P/28/2019- 18 zo dňa 30.05.2019 a uložil povinnosť matke, aby odovzdala maloletú M. T., M.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti otca. Dňa 03.06.2019 matka maloletú odovzdala do starostlivosti otca. Maloletá je od 06.06.2019 je prihlásená do Základnej školy s materskou školou vo S. P., je v starostlivosti otca a súd mu uložil povinnosť podať návrh na úpravu práv a povinností k maloletej. Z uvedených dôvodov otec žiada, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti a zaviazal matku na platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na maloleté a nezaopatrené dieťa od 01.06.2019.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny S. vykonal šetrenie pomerov v domácnosti otca, kedy vo svojej správe zo dňa 02.07.2019 uviedol, že od posledného šetrenia sa v uvedenej domácnosti v bytových pomeroch nič nezmenilo. V tom čase bola dcéra ešte u svojej matky. Na predmetnej adrese ide o murovaný, poschodový rodinný dom v osobnom vlastníctve matky otca. Na prizemí sa nachádza kuchyňa a hostovská izba, špajza, kúpeľňa, na poschodí sú obývačka a spálňa. Na poschodí sa tiež nachádza malá izbička, ktorá slúži ako sklad na odkladanie vecí. Dom je kompletne zariadený, v čase šetrenia vo vyhovujúcom poriadku a čistote. Otec maloletej žije v domácnosti spolu so svojou družkou R. Q., M.. XX.XX.XXXX. Od poslednej návštevy sa im narodila dcéra, ktoré má jeden mesiac. V domácnosti ešte okrem nich troch žije jeho matka Q. R., XX D.. Otec je zamestnaný vo firme Kontinentál vo S. a to od marca 2018 ako operátor výroby, kedy nastúpil opätovne po práceneschopnosti. Celkovo v uvedenej firme pracuje 7 rokov. Prácu vykonáva v 3 zmennej prevádzke a to od 6:00 hod. do 14:00 hod., alebo od 14:00 hod. do 22:00 hod., alebo od 22:00 hod. do 06:00 hod.. Keď je otec v práci, starostlivosť o maloletú dcéru plnohodnotne zabezpečuje jeho matka alebo družka. Stará matka je na čiastočnom invalidnom dôchodku, ale pracuje na dohodu v podniku Q. F. S. ako upratovačka. Čistý mesačný príjem otca je 650,- Eur netto. Pravidelné mesačné výdavky má na vodu a nájom obci vo výške 70,-Eur, na elektrinu 75,-Eur, 140,-Eur na splátku úveru na auto, 13,-Eur Digi TV, 10,-Eur mobil. Počas šetrenia otec znovu uvádzal pomery, v akých sa dcéra nachádzala v starostlivosti matky, akoby sa stále nevedel vysporiadať s tým, čo dieťa muselo zažiť. Aktuálne je otec veľmi rád, že má dcéru u seba a môže sa o ňu poriadne postarať. Z jeho správania bolo jednoznačne jasné, ako sa veľmi teší, že dcéru predbežne získal do svojej starostlivosti. Kúpil jej oblečenie, bicykel, v deň šetrenia zakúpil bazén a pod.. Chodia spolu na kúpalisko. Maloletá M. navštevuje Základnú školu v S. P.. Prihlásil ju aj na obedy do školskej jedálne. Do školského klubu bude možné nastúpiť až od nového školského roku. Maloletá je už tiež prihlásená do starostlivosti detskej ošetrujúcej lekárky vo S. P.. Otec tiež uviedol, že dcéra sa na mamu už skoro vôbec nepýta, cíti sa u nich dobre. Z vyjadrení a vystupovania otca bolo badať, že má dcéru veľmi rád a chce sa o ňu starať. Sám uviedol, že dúfa, že mu ju súd definitívne zverí. On určite nechce brániť v styku dcéry s matkou, ale pokiaľ matka uvádzala, že jej nedvíha telefón on tvrdí, že nemôže telefonovať, keď je v práci. Stalo sa tiež, že otec zdvihol, dal matke dcéru k telefónu, matka však začala kričať a

nadávať. On nechce, aby toto musela dcéra počúvať, myslí si, že už u matky zažila veľa zlého a chce, aby sa mala dobre a bola v klude. Čo sa týka prípadného víkendového pobytu maloletej u mamy, on toto umožní až na základe súdneho rozhodnutia, nakoľko má dôvodnú obavu o to, ako by sa matka vedela o dcéru postarať, prípadne s akými ľuďmi by bola dcéra v kontakte. Opätovne vysvetľoval, v akom stave našiel dcéru, keď ju neohlásene prišiel pozrieť do školy, keď bývala u matky (bola výrazne zanedbaná). Jediné, čo otca trápi je lokalita, v akej býva a toto by chcel časom zmeniť. Je však potrebné konštatovať, že aj keď ide o rómsku osadu, domček, v ktorom býva otec, skutočne poskytuje primeraný štandard bývania a podmienky pre výchovu a starostlivosť o vyššie dieťa sú jednoznačne vyhovujúce a dostatočné. Šetrením neboli zistené ďalšie skutočnosti.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v správe z prešetrenia pomerov v domácnosti matky zo dňa 09.07.2019 uviedol, že v domácnosti sa v čase šetrenia nikto nenachádzal. Dňa 02.07.2019 úrad telefonicky kontaktoval p. D. za účelom dohodnutia si stretnutia v jej domácnosti. Matka sa vyjadrila, že sa aktuálne nachádza v zahraničí v L., preto si úrad dohodol stretnutie na deň 04.07.2019, kedy matka prisľúbila, že sa bude nachádzať doma za účelom vykonania sociálneho šetrenia. Dňa 04.07.2019 sa úrad pokúšal vykonať sociálne šetrenie na základe telefonической dohody, avšak sa v domácnosti nikto nenachádzal. Opätovne dňa 08.07.2019 chcel úrad vykonať sociálne šetrenie v domácnosti matky, opakovane neúspešne. Matka maloletej býva v spoločnej domácnosti so svojim druhom U. U., M.. XX.XX.XXXX. Žijú v dvojizbovom byte, ktorý je vo vlastníctve matky. V uvedenom byte majú členovia k dispozícii chodbu, kuchyňu, kúpeľňu, toaletu, detskú izbu a jednu izbu rozdelenú obývacou stenou na obývaciu izbu a spálňu. Byt je zariadený účelovým nábytkom a elektrospotrebičmi bežnej potreby. Zariadenie detskej izby tvorí posteľ, písací stôl s notebookom, dve policové skrine a dve komody. Pani D. nevlastní okrem uvedeného bytu žiadny hnuťelný ani nehnuteľný majetok. Uvedené skutočnosti vyplývajú výlučne zo správy z prešetrenia pomerov zo dňa 05.12.2018 k č. k. 8P/42/2018. Neodkladným opatrením zo dňa 30.05.2019 k č. k. 5P/28/2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.06.2019, bola maloletá Natália dočasne zverená do starostlivosti otca L. T.. Tunajší úrad na základe vykonaného šetrenia konštatuje, že pán T. má vytvorené vhodné prostredie pre zabezpečenie riadnej výchovy a starostlivosti a napĺňanie citových a vývinových potrieb maloletej M.. Otec je spôsobilý mal. dieťa vychovávať, má o osobnú starostlivosť záujem a maloletá M. si k osobe otca vytvára pozitívnu citovú väzbu. Pán T. aktuálne poskytuje vyživovaciu povinnosť maloletej osobnou starostlivosťou, starostlivosťou o ich spoločnú domácnosť v rozsahu zodpovedajúcom potrebám mal. dieťaťa a zároveň vlastnými schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomerom. Vie adekvátne reagovať na potreby dieťaťa a prejavuje zodpovedný postoj k povinnosťami voči maloletému dieťaťu. Spôsobom svojho života ako i osobnosťami predpokladmi zaručuje, že maloletej M. poskytne vhodnú a kvalitnú výchovu a starostlivosť. Úrad preto navrhuje maloletú zveriť do starostlivosti otca. Výšku výživného ponecháva na úvahu súdu s prihliadnutím na oprávnené výdavky a potreby maloletého dieťaťa a na reálne zárobkové možnosti a schopnosti povinnej matky. Úpravu styku s rodičom, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, navrhuje upraviť na základe dohody medzi rodičmi.

5. Súd vo veci vytýčil pojednávanie.

6. Otec L. T. uviedol, že podal návrh na neodkladné opatrenie, ktorým by mu bola zverená dcéra M. T. do osobnej starostlivosti. Dieťa bolo predtým zverené matke, ale zistil, že je o ňu zle postarané, že je zanedbané, preto podal návrh na neodkladné opatrenie, ktorému bolo vyhovené a to uznesením sp. zn. 5P/28/2019 zo dňa 30.05.2019. Maloletá je u neho od 3. júna. Žiada, aby mu bola dcéra zverená trvalo do jeho osobnej starostlivosti, lebo sa o ňu vie postarať. Býva s družkou a s matkou, takže skutočne vie zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Má trojizbový byt, čiže má vytvorené aj podmienky. Dcéra u matky chodila do školy v A.Š.. Ako prišla k nemu, hneď ju zapísal do Základnej školy vo S. P., pretože už bola žiačkou 1. triedy, v uvedenej škole bude pokračovať aj v 2. ročníku. Myslí si, že dcéra je už duševne vyrovnaná. Spočiatku mala psychické problémy, trhala sa v noci, plakávala, ale už je ukľudnená, už sa nepýta ani na matku. Myslí si, že je so svojou situáciou vysporiadaná. Podľa neho je spokojná. Otec pracuje vo firme Continental Automotive Systems Slovakia, s. r. o., S.. Pracovná zmluva je s dňom nástupu do práce od 15.03.2018. V zmysle pracovnej zmluvy je otcov príjem 630,- Eur a 8% ako pohyblivá zložka. Vzhľadom k dĺžke vykonanej práce má otec aj ďalšie zložky mzdy, takže jeho príjem je približne 750,-Eur netto. Matka podľa jeho vedomostí nepracuje. Výživné necháva na zváženie súdu. O úpravu styku nežiada. K vyjadreniu matky dodáva, že matka pracovala v pizzérii len jeden deň, potom ju vyhodili, čiže tam dlhšie nepracovala. Ona je v skutočnosti dlhodobo nezamestnaná. O dieťa sa nestarala, potvrdila to aj škola, aj ošetrojúci lekár. Matka mu volala len dvakrát, ale nikdy nie s tým, že

by chcela vidieť dieťa. Jedenkrát mu poslala SMS, ale len v tom znení, že ho príde pozrieť, ale neprišla. On jej na SMS neodpísal, nemal kredit. Pri druhom rozhovore hovorila aj s maloletou, ale jemu len nadávala. Tiež volala, že ide do L.. Tvrdí, že keď mala matka peniaze na cestu do L., mohla prísť pozrieť aj dcéru. Nie je pravdivé tvrdenie matky, že ho s dieťaťom bola navštíviť osobne v jeho domácnosti, lebo boli v uvedený deň doma a to všetci. Ak matka skutočne chcela ísť za dcérou, mohla zavolať policajtov, že si ide pozrieť svoje dieťa, že mu ju nedáva, čo neurobila. Maloletá spí s ním v jednej izbe preto, lebo sa pomočuje, niekedy aj 2-3-krát v noci. Hádzala sa, plakávala, musel byť pri nej, a to aj v súčasnej dobe, lebo je potrebné ju okamžite prezliecť, aby nebola v mokrom. Je pravdou, že tam spí aj malé dojča, ale to keď zaplače, on aj s jeho matkou sú okamžite uňho, takže to by nemalo dcéru rušiť, aspoň si to myslí. Už sa asi týždeň dcéra nepomočuje a spáva kľudnejšie.

7. Pokiaľ vo veci vedenej na tunajšom súde sp. zn. 8P/42/2018 vyplýva, že otec už v tom čase podal návrh na zverenie z dôvodu, že nebol vyše roka v styku s dieťaťom, uviedol, že problém bol v tom, že ani matku, ani dieťa nevedel nájsť. Matka totiž odišla s novým priateľom do Q., bola na neznámom mieste. Keď sa telefonicky spojili, matka povedala, že je chorá alebo nedvíhala telefón. Sama matka mu vravela a potvrdil to aj jej priateľ, že keď žili s druhom L. P., bývali v garáži, brali drogy a druh matky maloletú aj bil. Podal trestné oznámenie, ale žiadne vyrozumienie mu neprišlo. Vie, že terajší druh matky p. U. robí doma často neporiadok, priznala sa mu k tomu aj matka, že rozhadzuje veci, tiež že chodí často do pohostinského zariadenia a neraz vulgárne jej nadáva. V jednom prípade on volal na neho policajtov a podal na menovaného trestné oznámenie. Vie, že v tejto súvislosti bol postihnutý za priestupok proti občianskemu spolužitiu., lebo mu prišlo o tom vyrozumienie. Dlhodobu o maloletej nič nevedel, matka mu nechcela povedať, kde je a to napriek tomu, že bola napomínaná aj zo strany sociálnej kurately. Vie, že dcéra dvakrát ležala v nemocnici, lebo niečo zjedla. Raz to bolo v Q. J. D. F. A.Á.. Čo sa týka návrhu matky na striedavú osobnú starostlivosť uvádza, že podľa neho by to nebolo dobré, pretože dcéra chodí do školy do S. P., u matky by chodila do triedy v A., čo by bol pre ňu veľký problém.

8. Matka L. D. na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí so zverením dieťaťa otcovi. Ona sa o dieťa riadne starala, preto nevie, prečo sa prejednáva otcov návrh. Nie je pravdou, že by dieťa bolo špinavé a zanedbané. Desiatu mala pravidelne, len raz zistila, že si ju nevybalila, ostala jej v taške. Obedy nemala v máji, ináč od začiatku školského roka do apríla stále mala obedы zaplatené. V máji sa stalo, že stratila šek. Škola tvrdila, že nevie o tom, že za stravu zaplatila. Žiadali od nej, aby doniesla šek o zaplatení obedov, ale keďže ho stratila, tak dcére stravu nedali. Nesúhlasí s tým, že by sa nestarala o dieťa. Nevie, prečo bol nariadený nad maloletou dohľad určený súdom, asi preto, že to žiadal otec. Nebola navštíviť dcéru odkedy je u otca z dôvodu, že otec jej nedovolil návštevy. Otec väčšinou nedvíhal telefóny alebo bol v práci a maloletú jej dal k telefónu len dvakrát. Je nezamestnaná od februára tohto roka. Predtým pracovala v A. v pizzérii. Poberá dávky v hmotnej núdzi v sume 92,-Eur. Býva vo vlastnom byte, má priateľa a ten platí nájom. Nesúhlasí s tým, čo hovorí otec. Otcovi posielala SMS, že chce prísť pozrieť dieťa. Poukazuje na obsah SMS, kde je text: „tak, keď ma ideš klamať a nechceš mi ju dať k telefónu, tak ju prídem pozrieť osobne cca okolo šiestej, siedmej som F. P.“. U. R. S. P. išla, ale nikto doma nebol doma, ani stará matka dieťaťa, ani otcova družka. Nikto doma nebol. V prípade zverenia dieťaťa otcovi žiada o úpravu styku a to tak, aby bola dcéra aspoň každý víkend u nej, prípadne žiada o striedavú osobnú starostlivosť. Nie je pravdou, že nebola doma, keď sa s úradom dohodla, že prídu na šetrenie, bola doma celý deň. Nechápe, prečo tvrdia, že nebola doma.

9. Súd vypočul maloletú M. T., pričom výsluch bol vykonaný za prítomnosti kolízneho opatrovníka. Maloletá uviedla, že chodí do školy vo S. P., kde sa jej však nepáči, viac sa jej páčilo v Tomášovciach. K ockovi má dobrý vzťah, aj k starej mame, aj k ockovej družke. Majú maličké dieťa, ktoré sa jej páči, avšak v noci plače, pričom súd zistil, že maloletá spí v jednej izbe s otcom, s jeho družkou a maloletým dieťaťom, ktoré je v samostatnej postieľke. Maloletá tiež uviedla, že bolo jej dobre aj u matky. Do školy ju matka spočiatku vodila, neskôr už chcela chodiť sama. Obedы nemávala, ale mala desiatu. Matka však varila. S matkiným druhom vychádzala tiež dobre. Nevie, či by sa chcela vrátiť k matke alebo či by chcela ostať u otca. V S. P. nemá čo robiť cez prázdniny, nudí sa, je na dvore, ale nemá žiadnych kamarátov. V A. chodievala na detské ihrisko, kde mala kamarátov. V škole si zatiaľ nevytvorila žiaden vzťah ku spolužiakom, aj keď boli na výlete. Do školy v S. P. ju vozí otec autom, lebo je to ďaleko.

10. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že s matkou boli problémy aj v minulosti, keď bol nariadený dohľad nad maloletou. Ani vtedy sa viackrát doma nenachádzala, keď chceli vykonávať

sociálne šetrenie. Otec má vytvorené podmienky a zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa. V ten deň, keď boli dohodnutí, že prídu k matke, sa tam skutočne dostavili, spísali o tom aj záznam dňa 04.07.2019 o 11.15 hod.. Na návštevu išli dve kolegyne L.. L. J. L.. U.. Dňa 08.07.2019 tiež nebol nikto doma, avšak to nebola dohodnutá návšteva. Poukazuje na písomnú správu a navrhuje dieťa zveriť otcovi, pretože otec má vytvorené vhodné podmienky. Čo sa týka úpravy styku, boli by radi, keby ten styk bol voľný a aby sa matka mohla voľne sýkať s maloletou a aby nebol upravený styk. Úrad práce mal vždy problémy s matkou, nespolupracovala s nimi a aj to je dôvodom, prečo navrhujú zveriť dieťa otcovi.

11. Súd vykonal dokazovanie konštatovaním návrhu na začatie konania, rozhodnutím Základnej školy s materskou školou A. F., S. P., rodným listom maloletej, uznesením o nariadení neodkladného opatrenia č.k. 5P/28/2019-18, správou zo šetrenia pomerov v domácnosti otca, šetrením ÚPSVaR Lučenec ako aj s pripojenými spismi Okresného súdu Lučenec 5P/28/2019, 8P/42/2018, 8P/88/201 ako aj Okresného súdu Zvolen 5P/20/2015, najmä rozsudkami a správami o šetrení pomerov.

12. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

13. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 36 ods. 1, veta prvá a druhá Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upravi rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1, prvá veta citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

18. Prevedeným dokazovaním súd zistil, že maloletá Natália je dcérou navrhovateľa otca L. T. J. L. L. D.Š.. Rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti, kedy výchovu maloletej zabezpečovala matka na základe rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/88/2016-37 zo dňa 12.12.2016, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej Natálie sumou 50,-Eur mesačne do 31.12.2016 a od 01.01.2017 výživným v minimálnom rozsahu. Súd tiež upravil styk otca s maloletou na každú sobotu v párnom a nepárnom týždni od 09.00 hod. do 11.00 hod.. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/42/2018 zo dňa 17.12.2018 bolo zvýšené výživné otcovi na maloletú M. od 01.12.2018 na sumu 45,-Eur mesačne. Konanie o návrhu otca na zmenu umiestnenia maloletej bolo zastavané. Súd zároveň určil nad výchovou maloletej M. T. dohľad. K určeniu dohľadu nad výchovou maloletej súd dospel na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec z ktorého vyplývalo, že na základe vykonaných opakovaných

sociálnych šetrení pracovníci úradu posúdili situáciu v rodine maloletého dieťaťa za rizikovú z dôvodu zistených nedostatkov v zabezpečovaní starostlivosti o maloleté dieťa a predovšetkým z toho dôvodu, že matka nespolupracuje s úradom a taktiež aj na základe podnetov zo strany otca maloletého dieťaťa ohľadne starostlivosti o maloletú. Pracovníci úradu sú toho názoru, že rodinu je potrebné naďalej monitorovať a v rodine maloletého dieťaťa vykonávať pravidelné sociálne šetrenia, poskytovať rodine sociálne poradenstvo, motivovať rodinu k zlepšeniu životných podmienok a k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Úrad na základe vykonaných sociálnych šetrení konštatuje, že aj keď má matka v súčasnosti vytvorené vyhovujúce bytové podmienky k zabezpečeniu starostlivosti o maloletú M. T., vzhľadom na zistené nedostatky v starostlivosti o maloletú je potrebné rodinu monitorovať a nariadiť nad výchovou maloletého dieťaťa výchovné opatrenie - dohľad.

19. Dňa 30.05.2019 Okresný súd Lučenec na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vydal neodkladné opatrenie, ktorým sa matke uložila povinnosť odovzdať maloletú M. T. do osobnej starostlivosti otca s tým, že súd uložil otcovi podať návrh v lehote 30 dní na začatie konania vo veci samej, ktorého predmetom bude úprava pomerov na strane maloletej trvalejšieho charakteru a ktorého účastníkmi budú maloletá a jej rodičia. Na základe uvedeného neodkladného opatrenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20.06.2019, matka dňa 30.06.2019 odovzdala maloletú do osobnej starostlivosti otca. Od 06.06.2019 bola maloletá prihlásená do Základnej školy s materskou školou vo S. P.. Otec podal na základe povinnosti mu uloženej súdom návrh na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti.

20. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že sú dané dôvody na zmenu rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností k maloletej M. T.. V konaní bolo preukázané, že v období, keď bola maloletá Natália zverená do osobnej starostlivosti matky, boli zistené závažné nedostatky týkajúce sa výchovy maloletej a jej vývinu. Zo správy z prešetrenia pomerov zo dňa 05.12.2018, ktorú vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v konaní vedenom pod sp.zn. 8P/42/2018 (č. I. 35 - 43) súd zistil, že matka býva s vtedajším druhom L. P. v garáži, matka sa o dcéru riadne nestarala, druh matky maloletú bĳaval a matka spolu s druhom P. brali drogy, ktorú skutočnosť mal potvrdiť terajší druh matky U. U.. Z vyjadrenia otca vyplývalo aj to, že matka bola vychudnutá, nemala predstavu o realite a bolo obdobie aj vyše roka, keď otec nevidel svoju dcéru. Matka sa odsťahovala s druhom U. U. do Q., pričom nedala na seba žiaden kontakt. Maloletá sa mala neskôr vyjadriť v tom smere, že bývali v nevyhovujúcich podmienkach v blízkosti „cigánov“, kde bola veľa psov, ktorých sa bála a keď mama bola preč, dávala na ňu pozor „cigánka“, ktorá jej napľula do jedla. Sociálnym šetrením dňa 25.09.2018, kedy matka bývala už v A. vo svojom byte, bolo zistené, že matka je dobrovoľne nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie a poberá len prídavok na dieťa vo výške 23,68 Eur. Zamestnaný je jej druh U. U.. Matka v byte preukázala dostatok vhodného oblečenia pre dieťa, avšak v byte sa nenachádzali potravinové zásoby okrem rožkov a dvoch kusov klobás. Matka prehlásila, že ide práve na nákup, avšak nevedela preukázať finančné prostriedky. Druh p. U. tvrdil, že sa chystal požičať si peniaze. Hygiena v domácnosti bola na dobrej úrovni a maloletá bola pokojná, čistá a vhodne oblečená. Dňa 03.10.2018 úrad kontaktoval otec maloletej, ktorý uviedol, že menovaná bola u neho cez víkend v jeho domácnosti, kedy zistil, že maloletá má problém pri chôdzi a pri večernom kúpaní skonštatoval, že má špinavé spodné prádlo a vyštípanú vaginálnu aj rektálnu časť tela od moču. Otec maloletú ošetril krémom. Maloletá rozprávala, že v Q. ju strážila mamina kamarátka Q., ktorá s ňou pozerala porno a vysvetľovala jej, ako sa „robia deti“. Maloletá veľmi zle spala a bola nepokojná. Skutočnosti týkajúce sa matkinej kamarátky Q. o sledovaní porna potvrdila aj triedna učiteľka L. R. N.Á. pri šetrení dňa 15.10.2018, kedy jej maloletá uviedla aj tú skutočnosť, že uvedená Q. ju bĳavala po hlave. V minulosti ju mal biť aj mamin druh „L.“. Zo správy ďalej vyplýva, že maloletá chodila do školy pravidelne, má aj dobré známky, avšak matka sa o dcéru neinformuje, málo komunikuje, iniciatívnejší je jej druh a o maloletú sa zaujíma len otec. Vzhľadom k tomu, že v uvedenom období v konaní vedenom pod sp. zn. 8P/42/2018 maloletá prehlásila, že chce bývať u matky, kde jej je dobre a ota chce chodiť navštevovať, súd konanie o návrhu otca na zmenu zverenia zastavil, maloletú ponechal v starostlivosti matky, avšak za súčasného určenia dohľadu nad výchovou maloletej.

21. Počas výkonu dohľadu úrad starostlivosti o deti a mládež začal od januára 2019 pracovať s rodinou matky na základe vypracovaného plánu výchovného opatrenia ako aj plánu výkonu výchovného opatrenia. V rodine boli opakovane vykonané sociálne šetrenia. Dňa 03.05.2019 tunajší úrad telefonicky kontaktoval otec maloletej a uviedol, že prišiel pre svoju dcéru do školy a zistil, že maloletá je veľmi zanedbaná, špinavá, nemá zabezpečené obedy a veľakrát ani desiatu. Na základe uvedeného úrad

vyžiadal správu o maloletej zo Základnej školy A., ktorú navštevovala. Zo správy školy vyplývalo, že dieťa je zanedbané a v starostlivosti o maloleté dieťa nastali zmeny. Nemá zabezpečenú stravu, má zlú hygienu a matka nespolupracuje so školou. Dňa 20.05.2019 pracovníčky úradu navštívili so súhlasom matky maloletú M. T. v škole a bol s maloletou vykonaný pohovor v prítomnosti riaditeľky školy L. B.. Maloletá M. uviedla, že dňa 18.05.2019 volala otcovi, aby prišiel pre ňu. Jednoznačne sa vyjadrila, že chce ostať s otcom a nechce bývať s matkou. U otca sa cíti dobre, má tam aj starkú a aj sesternicu. Matka maloletého dieťaťa žije so svojim druhom U.I. U. J. P. L.. M.. Nie je nikde zamestnaná a nepoberá žiadne dávky. Otec dieťaťa žije spolu so svojou družkou a ich spoločnou maloletou dcérou. Je zamestnaný a má pravidelný mesačný príjem. Napriek tomu, že nad výchovou maloletého dieťaťa je súdom nariadený dohľad, matka nezabezpečuje maloletej adekvátnu starostlivosť, dieťa chodí špinavé, hladné, zanedbané. S poukazom na túto skutočnosť je úrad toho názoru, že výchovné opatrenie nespĺňa svoju úlohu a hrozí aj reálna obava, že matka spolu s maloletou odíde na neznáme miesto, kde nebude možné starostlivosť o dieťa monitorovať. Ďalej súd zistil zo správy triednej učiteľky zo dňa 10.05.2019, že maloletá sa od 22.03.2019 nestravuje v školskej jedálni, nakoľko zákonný zástupca neuhradil stravné, na základe čoho vznikol nedoplatok vo výške 12,76 Eur. V súčasnosti si maloletá nosí suchý obed, jedenkrát sa dokonca stalo, že nemala počas dňa žiadne jedlo. Na exkurzii maloletá Natália nemala žiadne peniaze. Čo sa týka zabezpečenia osobnej hygieny, na prvý pohľad pôsobí oblečenie maloletej čisto a upravené. Po dôkladnejšom pozorovaní a aj po upozornení zo strany otca maloletej boli zaznamenané nedostatky v dodržiavaní osobnej hygieny (špinavý krk, neumyté vlasy). V spojitosti so spoluprácou matky so školou sa konštatuje, že táto zmenila telefónne číslo a o tejto skutočnosti školu neinformovala. Škola sa nemohla s ňou spojiť a oznámiť jej, že vyhlasuje chrípkové prázdniny, maloletá prišla do prázdnej školy. Na obtiažnosť kontaktovania sa s matkou upozornil aj otec maloletej. Matka sa nezúčastnila na poslednom rodičovskom združení a ani osobne sa nezaujímal o ohľadom prospechu maloletej. Keď riaditeľka školy upozornila matku, aby uhradila nedoplatok na stravnom, jej priateľ na ňu slovné zaútočil. Do 28. apríla 2019 maloletá chodila do školy a zo školy v doprovode matky alebo s jej partnerom. V súčasnosti chodí výlučne sama.

22. Na základe vyššie uvedených nedostatkov vo výchove maloletej ako aj z dôvodu nedostatku spolupráce s matkou dieťaťa, Okresný súd Lučenec na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vydal neodkladné opatrenie uznesením č. k. 5P/28/2019-18 zo dňa 30.05.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20.06.2019. V zmysle neodkladného opatrenia, ktorým bolo uložené matke, aby odovzdala maloletú Natáliu do osobnej starostlivosti otca, matka maloletú odovzdala dňa 03.06.2019 otcovi. Následne otec podal návrh na zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti.

23. Súd v tejto súvislosti dospel k záveru, že návrh otca je dôvodný. Otec má vytvorené vhodné podmienky na bývanie a na výchovu maloletej. Otec býva vo S. P., Ú. XXX/X v murovanom poschodovom rodinnom dome v osobnom vlastníctve matky otca. Dom je kompletne zariadený a vo vyhovujúcom poriadku a čistote. Otec maloletej žije v domácnosti spolu so svojou družkou, z ktorého vzťahu sa narodila dcéra a v domácnosti žije aj otcova matka Q. R.. Otec je zamestnaný, pričom síce pracuje na tri zmeny, avšak v čase jeho neprítomnosti sa o maloletú vie postarať jej stará matka, resp. otcova družka. Aj zo správy zo šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vyplývalo, že otec je spôsobilý vychovávať dcéru a napĺňať jej citové a vývinové potreby, má vlastnosti a schopnosti ako aj majetkové pomery, aby vedel adekvátne reagovať na potreby dieťaťa, mohol byť vzorom a príkladom a spôsobom života i osobnostnými predpokladmi vie zaručiť vhodnú a kvalitnú starostlivosť. Zo správy zo šetrenia ďalej vyplývalo, že úrad sa opakovane pokúsil vykonať šetrenie v domácnosti matky, avšak viackrát neúspešne a to ani napriek vopred dojednanému termínu návštevy sociálnych pracovníčok. Z uvedeného je teda zrejmé, že súd nemá relevantné informácie o osobných pomeroch matky a to jej vlastným pričinením a nezáujmom. Táto skutočnosť ako aj predchádzajúce problémy pri výchove maloletej dávajú súdu dostatočný dôvod na tú skutočnosť, aby bola prehodnotená otázka zmeny zverenia dieťaťa a keďže zároveň zo strany otca boli zistené všetky pozitívne predpoklady na výchovu, kedy ani maloletá nemá výhradu voči tomu, aby bola v starostlivosti otca, súd rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že súd bral do úvahy aj vyjadrenie maloletej a jej stanovisko k veci postupujúc tak podľa čl. 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z. o Civilnom mimosporovom poriadku ako aj § 38 CMP. Súd skonštatoval, že maloletá na súde nezaujala stanovisko, ku ktorému z rodičov by chcela byť zverená, avšak vzhľadom k tomu, že v predchádzajúcich konaniach preferovala matku, čomu v súčasnej dobe už tak nie, preukazuje výrazný odklon v jej postoji ohľadne zverenia. Maloletá bola u otca v čase rozhodovania súdu vyše päť týždňov a v prípade, že by nemala v jeho prostredí pocit bezpečnosti a dobrej pohody, táto skutočnosť

by sa už prejavila v jej vyjadrení. Taktiež súd zobral do úvahy, že maloletá si ešte nevedela vytvoriť kamarátske vzťahy v škole a v obci z dôvodu veľmi krátkej doby pobytu u otca a navyše v dosť nevhodnom období zmeny školy, čo samozrejme sa prejavilo v jej vyjadrení ohľadne vzťahu k novej škole a nedostatkov priateľov v mieste bydliska, avšak táto skutočnosť nie je odrazom toho, že by nové prostredie bolo pre ňu nevhodné, ale ide o bežné adaptačné problémy.

24. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, kedy súd posúdil prostredie otca za podstatne vhodnejšie pre výchovu maloletej v porovnaní s matkiným a tiež posúdil aj záujem otca o výchovu dcéry za kvalitnejší, súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/88/2016-37 zo dňa 12.12.2016 a zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca.

25. Súčasťou výroku o zverení dieťaťa je aj rozhodnutie o určení výživného a uložení povinnosti platiť výživné pre toho z rodičov, ktorý nezabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa. V danom prípade, keďže výchovu maloletej zabezpečuje otec, súd určil výživné matke. V tejto súvislosti vychádzal z príjmu matky, ktorá nie je zamestnaná, a preto určil výživné v minimálnom rozsahu rovnajúceho sa 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Súd určil splatnosť výživného podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine. Takto určené výživné je matka povinná zasielať k rukám otca vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

27. Zmeškané výživné od 03.06.2019 do 30.06.2019 v sume 26,04 Eur súd matke povolil zaplatiť v splátkach po 5,- Eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia. Zmeškané výživné súd vypočítal tak, že výživné v minimálnom rozsahu za obdobie jún 2019 činí 28,03 Eur, kedy túto sumu vydělil súd počtom dní v júni, teda číslou 30, pričom takto zistil výživné za jeden deň 0,933 Eur. Túto sumu násobil počtom dní 28, teda počtom dní, kedy bola maloletá v júni v osobnej starostlivosti otca, čo činilo 26,04 Eur.

28. Matka na pojednávaní podala návrh na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti. Nakoľko tomuto návrhu súd nevyhovel, pretože výchovné prostredie matky nepovažoval za vyhovujúce, súd návrh matky zamietol.

29. Súd tiež rozhodol o náhrade trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.